

Project Griend Buitendijks

1 Inleiding

De eigenaar van een deel van het buitendijks griend in Alblasserdam is voornemens om in het griend een woonlocatie te realiseren. Hiervoor zal een wijziging van het bestemmingsplan moeten plaatsvinden.

De gemeenten Alblasserdam en de Werkgroep Buitendijks Griend te Alblasserdam hebben de Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard” benaderd vanwege hun lokale kennis van de Alblasserwaard en dit gebied. Het buitendijkse griend is gezien vanuit cultuurhistorisch landschap het enige overgebleven rietgors aan de Oostzijde van de Noord.

2 Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard”

De Natuur- en Vogelwacht ‘De Alblasserwaard’ (NVWA) heeft tot doel het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het landschap, de natuur en het milieu in de Alblasserwaard en het gezamenlijk bestuderen daarvan. De resultaten van deze studies worden gedeeld met landelijke organisaties die relatie hebben met universiteiten. Verder adviseert de NVWA gemeenten, gevraagd of ongevraagd voor gebiedsontwikkeling. De vereniging is geen adviesbureau die voor overheden, ondernemers, particulieren ecologisch onderzoek verricht.

Na voltooiing van een ecologisch onderzoek door een initiatiefnemer van een plan, toetst de NVWA op verzoek van de overheid dit ecologisch onderzoek.

Verder dient de Natuur- en Vogelwacht bij projectontwikkeling, waar onvoldoende aandacht wordt besteed aan ecologisch en landschappelijk aspecten zienswijzen in. De voorkeur gaat uit naar overleg vooraf.

Voor het Buitendijks Griend wil en kan de Natuur- en Vogelwacht samen met bestuur, ambtelijke organisatie, aan de hand van de huidige kwaliteit van het griend, zoeken naar de toekomst van het Buitendijks Griend.

3 Buitendijks Griend Alblasserdam

3.1 Ligging

Het gebied Griend Buitendijks kadastraal ALBLASSERDAM C 3817 grenst aan de Noordoostzijde aan Cortgene, een dijk en tevens doorgaande route naar Kinderdijk. Voorbij de Griend gaat Cortgene over in Oost Kinderdijk. Aan de Noordwest en Zuidoostzijde liggen langs het Griend woningen.

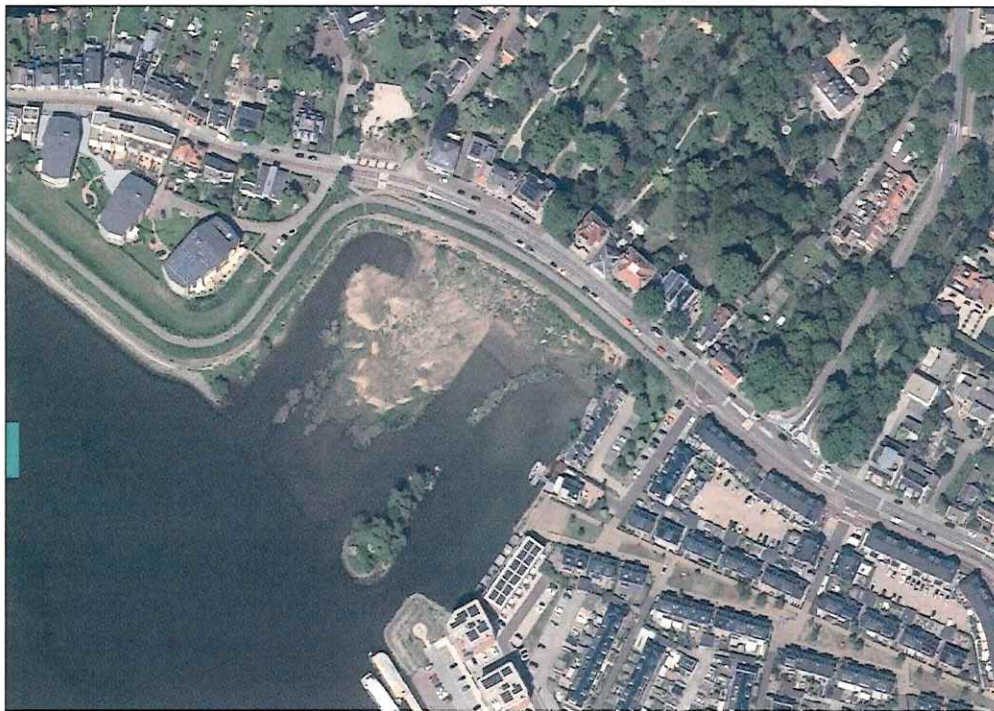

De rivier de Noord is onderdeel van het Nederlands NatuurNetwerk (NNN), waarbij de Crezeepolder aan de westzijde van de Noord een natuurbestemming heeft.

Verder ligt aan de Noord ten zuidwesten van het Buitendijks Griend de aanleg en halte van de Waterbus.

In onderstaande figuur 1 is het Buitendijks Griend weergegeven.

Verder is er via diverse groenstructuren zoals Park Huis te Kinderdijk een relatie met het N2000 gebied Boezems Kinderdijk. Het Griend heeft daardoor een stapsteen functie tussen de natuurgebieden Crezeepolder en Boezems Kinderdijk.

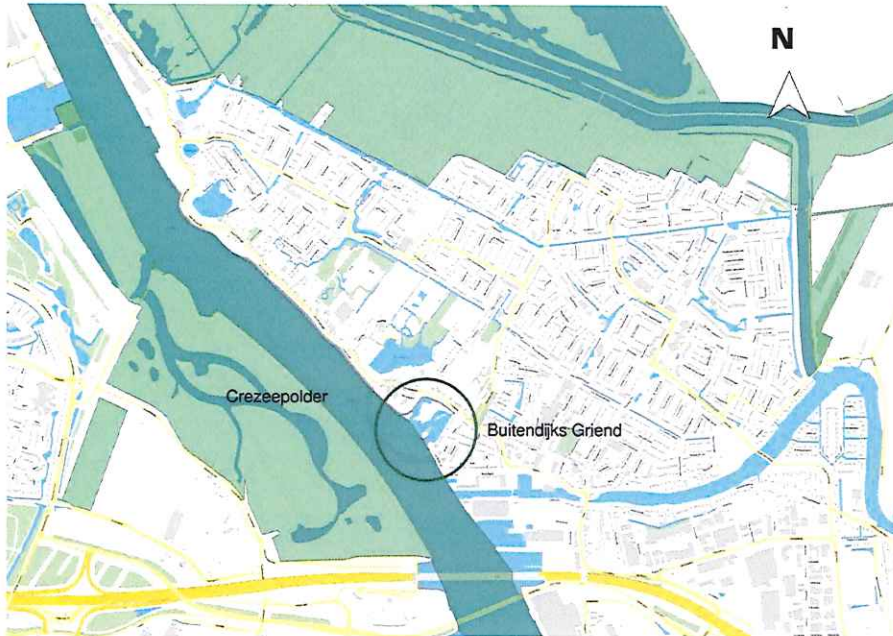
bron: Kadaster

Op deze afbeelding is te zien hoe het Buitendijks Griend een ecologisch stapsteen is.

4 Kwaliteit Buitendijks Griend Alblisserdam

Het buitendijks griend is, zoals reeds vermeld, voor diverse diersoorten een stapsteen tussen het het natuurgebied Crezeepolder en het Natura 2000 gebied Boezems Kinderdijk.

De verplaatsing van diverse diersoorten geschiedt vanaf het Griend, via het Lammetjeswiel of Park Huis te Kinderdijk, en ten Zuid-Oosten van de Touwbaan, via watergangen (singels en sloten) naar Boezems Kinderdijk.

Bron: Kadaster

4.1 Flora en Fauna

De Natuur- en Vogelwacht “De Alblasserwaard” houdt in de Alblasserwaard de natuurwaarden in de gaten

Het Buitendijks Griend is gelegen langs de Noord. De Noord is een zoetwater getijden rivier. Dergelijke grienden komen niet veel voor. Hier komen specifieke planten voor zoals de Spindotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *Araneosa*). De spindotter is endemisch voor stroomgebied van de Elbe en Rijn en specifiek voor de smalle zone waar zoetwatergetijde is, zoals de griend aan het Cortgene.

De buitendijkse griend is het enige overgebleven buitendijkse rietgors tussen Kinderdijk en Papendrecht aan de verder versteende oostelijke oever van de rivier de Noord. Het riet is een helofyt en zuivert het rivierwater. De griend is de enige rustplaats voor migrerende dieren die de oostkant van de rivier volgen.

Behalve rust- en schuilgelegenheid biedt het rietgors broedgelegenheid aan tal van rietvogels zoals rietgors, kleine karekiet, cetti's zanger en rietzanger. Ook maakt het rietgors en omliggende griend deel uit van het leefgebied van de bever.

In de ondieptes, met snel opwarmend water zetten tal van vissoorten hun eitjes af en vindt jonge vis een veilig heenkomen om op te groeien.

De structuurrijke omgeving, met veel variatie in hoogte biedt vleermuizen de kans om te foerageren. De larve van zeldzame en wettelijk beschermde rivierrombout gebruikt de beschutte en ondiepe slibrijke wateren om op te groeien en sluipt uit op de structuurrijke oevers

Ook rietvogels vissen en amfibieën komen in het gebied voor. De rivier de Noord is een druk bevaren rivier. Het Buitendijks Griend is een rustplaats en schuilplaats voor vissen en amfibieën, w.o. ook wettelijk beschermde soorten.

Het realiseren van de woningbouwplannen in het Buitendijks Griend brengt met zich mee dat de waterkwaliteit in het Griend zal afnemen. Juist de waterkwaliteit zorgt er voor dat genoemde diersoorten van het Griend gebruik maken, waarbij vanwege de grootte van het Griend zeldzame en schuwe diersoorten van het Griend gebruik maken. Het realiseren van genoemde plannen betekent dat deze soorten zullen verdwijnen.

Beeldkwaliteit

De openheid en het zicht op het Griend richting de Noord en de Crezeepolder zorgt voor onderbreking van de bebouwing op de Cortgene. Het is het laatste zicht op de rivier naar de Dam.

Het heeft een uitstraling van openheid en de verbondenheid met het achterliggende polderlandschap.

Ook daarom heeft de combinatie van biodiversiteit en beeldkwaliteit van het Griend een meerwaarde voor de bevolking van Alblasserdam.

5 Uitgevoerde quickscan

In de opdracht van de initiatiefnemer uitgevoerde quickscan Flora_ en Fauna is gebaseerd op de huidige situatie. Het is een globale scan waarbij de waarde van het gebied onvoldoende wordt belicht. Ook wordt de toekomstige situatie van het gebied na realisatie van de plannen niet beschreven. Juist in een tijd waar biodiversiteit landelijke en regionaal bestuurlijk en maatschappelijk op de agenda staat, zal daar ook in een dergelijk onderzoek aandacht aan moeten worden besteed.

6 Toekomst Buitendijks Griend

Vanuit de natuurlijke kwaliteit van het griend kan het griend potentie een meerwaarde krijgen voor de burgers van Alblasserdam en omgeving. Juist de relatie met Crezeepolder en educatie over het griend draagt bij aan bewustwording van de burger aangaande landelijk opgaven. Hiervoor is overleg tussen gemeentebestuur, ambtelijke organisatie en burgers van belang. De Natuur- en Vogelwacht wil daar een inhoudelijke bijdrage aanleveren.

7 Beheer en Onderhoud

Het buitendijkse Griend vraagt wel beheer en onderhoud. Zwerfafval en afval vanuit de rivier zal regelmatig verwijderd moeten worden. Verder zal het riet gemaaid moeten worden. De Natuur- en Vogelwacht kan hierbij adviseren.

Het verwijderen van het afval kan, zoals elders, projectmatig met vrijwilligers uitgevoerd worden.

8 Conclusie

Het Buitendijkse Griend in Alblasserdam is een gebied wat vanuit beeldkwaliteit en biodiversiteit, gezien vanuit de landelijke opgave voor biodiversiteit, behouden moet blijven. In het gebied komen beschermde soorten voor. De realisering van de plannen betekent dat het aantal diersoorten in het Buitendijks Griend zullen afnemen. Vooral zeldzame en schuwe diersoorten zullen verdwijnen. Zeker in relatie tot de opgave van verbetering van de biodiversiteit is dit niet wenselijk.

Het gebied heeft potentie tot verbetering en kan daarin bijdragen tot bewustwording, middels educatie, van het publiek voor beeldkwaliteit, natuur en biodiversiteit.

De Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard" wil graag met het gemeentebestuur, gemeenteraad, ambtelijke organisatie en burgers in overleg gaan om het gebied verantwoord te behouden en naar de toekomst toe verder als natuur te ontwikkelen.

Datum: 14.7.23

Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard"

F. van Jaarsveld

Voorzitter

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.